

**Teze k činnosti centra právních dovedností v letech 2021–2023
pro účely zasedání Akademického senátu PF UK
ve věci projednání nominace na funkci vedoucího centra**

Tento dokument

- A. popíše cíle, které si centrum právních dovedností (dále jen „Centrum“) stanovilo v roce 2018;
- B. zhodnotí, nakolik se který cíl podařilo v daném období naplnit a předestře výhledy na další tři roky;
- C. popíše finanční situaci a personální složení Centra.

A. Cíle Centra z roku 2018

Centrum právních dovedností vzniklo v roce 2018 jako nástupce mezioborového centra rozvoje právních dovedností poté, co se z něj oddělilo samostatné centrum mimosoudního řešení sporů.

Před třemi lety jsme se přihlásili k tomu, že bychom na fakultě chtěli:

- 1. podporovat rozvoj právních dovedností studentů, a to zejména prostřednictvím inovování již existujících předmětů a odborných praxí Centra a zavádění nových;
- 2. přispívat ke koordinaci všech fakultních odborných praxí a nabízet jim administrativní i jinou pomoc, příklady dobré praxe a vzorové dokumenty;
- 3. pro studenty doktorského studia a učitele nabízet metodickou a didaktickou podporu zaměřenou především na osvědčené interaktivní metody výuky a základy právní didaktiky;
- 4. testovat v našich předmětech nové metody výuky (např. reflexní deníky, problem-based learning);
- 5. pořádát diskusní setkání členů Centra i dalších zájemců z řad fakultních doktorandů či učitelů věnovaných pedagogickým tématům;
- 6. poskytnout prostor pro rozvoj novým právním oborům (ICT právo).

B. Jak se nám naše cíle podařilo naplnit a kam chceme směřovat v dalších třech letech

Po třech letech naší činnosti mě moc těší, že můžu konstatovat, že s výjimkou bodu 5 se nám – podle mě uspokojivě – podařilo se věnovat všem uvedeným oblastem. V řadě z nich jsme se posunuli dokonce o dost víc, než jsme si před třemi lety představovali. Postupně jednotlivé body blíže představím a nastíním, kam se vydat v dalších třech letech.

- 1. Oproti stavu před třemi lety, kdy Centrum nabízelo 22 předmětů a odborných praxí, je to v současnosti 27 volitelných předmětů a odborných praxí v programu SP1/2 (staré akreditaci), 28 povinně volitelných předmětů v kategorii dovednostních a předmětů

odborných právních praxí v programu SP3 (nové akreditaci) a jeden předmět v doktorském studijním programu (seznam předmětů tvoří přílohu tohoto dokumentu). Největší změnu pak představuje zavedení od roku 2020 povinného předmětu Úvod do studia práva. Po pilotním běhu kurzu jakožto volitelného předmětu v letech 2018 a 2019 byl na základě velmi dobré zpětné vazby od studentů a v reakci na úvodní teze k nové akreditaci, které přijalo kolegium děkana, připraven kurz od roku 2020 jako povinný. To zahrnovalo mimo jiné přípravu výukových podkladů včetně podrobných plánů hodin pro vyučující, sestavení lektorského týmu z řad interních doktorandů napříč fakultou a externistů, didaktické proškolení těchto vyučujících (u doktorandů je přidanou hodnotou další rozvoj jejich didaktických schopností). Kurz je vyučován blokově v září a říjnu, v roce 2020 zhruba dvě třetiny studentů kurz absolvovaly online. Ohlasy studentů byly velmi pozitivní. Před třemi lety jsme přitom o tom, že bychom vedli povinný kurz, vůbec neuvažovali (zareagovali jsme právě až na výše zmíněné úvodní teze k nové akreditaci, které přijalo kolegium děkana).

V následujících třech letech se chceme věnovat zejména tomu, aby Centrem nabízené předměty byly kvalitní, měly dobrou zpětnou vazbu od studentů a zapojovaly moderní výukové metody. Jejich počet nemá smysl uměle navyšovat. Přesto bych rád, aby Centrum pod mým vedením v následujících třech letech připravilo obecný výběrový kurz základních právních dovedností, který by ve více paralelkách mohl pomoci uspokojit stále ještě nedostatečnou nabídku dovednostních předmětů a současně navázal na základní dovednosti, které studenti získají v rámci Úvodu do studia práva. Rád bych také, aby se zřetelněji a přiznaněji část našich aktivit zaměřovala na studenty prvního ročníku, kteří podle mě nejen v době distanční výuky potřebují zvýšenou péči (můžeme nabídnout: Úvod do studia práva, širší nabídku dovednostních předmětů, podporu studijních skupin a vůbec studijních dovedností studentů).

2. Na Centru působí koordinátorka odborných praxí (od roku 2020 Mgr. Blažková, předtím dr. Hejzlarová), která spolupracuje s garantem studijního programu, poskytuje podporu všem fakultním odborným praxím, které o to projeví zájem (vzorové dokumenty, příklady dobré praxe, pomoc s administrací praxí atd.) a stará se o informování studentů (prostřednictvím Handbooku odborných praxí, konzultací, Facebooku, veletrhu odborných praxí, účasti na úvodním soustředění pro studenty prvních ročníků). Veletrh odborných praxí jako každoroční celodenní akci na fakultě jsme sice v důsledku pandemických omezení nemohli konat v současném ani předchozím akademickém roce, uskutečňujeme ale alespoň jeho náhradu v podobě on-line setkání studentů s koordinátorkou odborných praxí. Na žádost garanta studijního programu jsme spolupracovali na přípravě standardů odborných právních praxí, jejichž ambicí je poté, co vzrostl význam odborných právních praxí v novém studijním programu, přispět k jejich kvalitě a vzájemně srovnatelné úrovni. Ve spolupráci s garantem studijního programu pomáháme s jejich naplňováním.

V následujících třech letech chceme ve všech výše uvedených aktivitách pokračovat a zejména pak garantovi studijního programu pomáhat s implementací přijatých

standardů, a tím i naplňování deklarovaných cílů nové akreditace. Pro učitele, kteří společně s námi chtějí přemýšlet nad tím, jak své praxe vést, nebo chtějí zavádět praxe nové, chystáme kulaté stoly a aktualizované vzorové dokumenty.

3. Každý rok nabízíme školení v právní didaktice pro doktorandy fakulty (cca 15 hodiny výuky) a následné individuální konzultace a návštěvy v hodině, nově si pak doktorandi mohou osvojovat zásady efektivní výuky během výuky Úvodu do studia práva i během didaktických školení, která výuce předcházejí. Pro učitele jsme – někdy sami, někdy ve spolupráci s vedením fakulty – připravili didaktické workshopy (vedené zejména dr. Trávníčkovou, ad hoc pak např. prof. Grimesem) a nabízíme návštěvy vzdělávacího odborníka v hodinách.

Ve všech těchto aktivitách mi dává velký smysl pokračovat i nadále. Nově budeme komponovat didaktickou přípravu studentů doktorského studia tak, aby kurzy právní didaktiky i didaktická školení pro ty, kteří se zapojí do výuky Úvodu do studia práva, tvořily organický celek.

4. Řada našich odborných praxí má již několik let dobrou zkušenost s používáním reflexních deníků, metodu problem-based learning nám představil prof. Grimes, který ji na University of York zažil coby hlavní výukovou metodu tamní právnické fakulty, a metoda dnes tvoří např. součást Úvodu do studia práva. Využíváme – jak se v době distanční výuky stalo pro řadu učitelů samozřejmostí – pro své předměty e-learningové prvky (zejm. online kurzy Moodle, které slouží jako studijní opory). Částečně sem lze zřejmě zařadit i uspořádání prvního běhu nového LL.M. programu Experiential Learning and Teaching, ve kterém se studenti pod vedením prof. Richarda Grimese a dr. Urbana věnují soustavnému studiu experimentálního vzdělávání. Kurzem sice prošli jen čtyři studenti, všichni ale vypracovali úctyhodné závěrečné práce, s přehledem program zakončili a celkové pojetí i realizaci kurzu velmi chválili.

Všechny zmíněné metody plánujeme dál používat a integrovat do dalších předmětů, kde dává jejich zařazení smysl. Dále bychom se rádi soustředili na tzv. flipped classroom (převrácenou třídu) a blended learning (kombinace e-learningu a prezenční výuky), a to nikoli pouze pro časy distančního vzdělávání – chceme ověřit, zda jejich zapojení dává smysl i v čase prezenční výuky (kterou doufám, že v následujících třech letech ještě zažijeme). Co se zmíněného LL.M. programu týče, z různých důvodů se potýkáme s nedostatkem vážných a platících zájemců. V následujících třech letech bych rád našel model, jak tento způsob akademického přemýšlení o experimentálním vzdělávání může na naší fakultě fungovat – ať už pod hlavičkou LL.M. programu či v jiné podobě. Velmi rád bych také udržel spolupráci s prof. Richardem Grimesem, který pro mě ztělesňuje to nejlepší, co může (britská) akademie nabídnout.

5. Tento bod, tj. pořádání diskusních setkání o pedagogických tématech, považuji za nenaplněný. Interních debat na právně-pedagogická témata jsme sice vedli nespočet, mj. při přípravách Úvodu do studia práva či formulování vyjádření Centra k nové

akreditaci, plánovaných besed jsme ovšem realizovali minimum. Částečně i proto, že jsme svoji energii věnovali debatám pořádaným vedením fakulty v souvislosti s přijímáním nové akreditace, částečně proto, že se nám nechtělo je pořádat jinak než prezenčně.

Mojí ambicí zůstává každý semestr iniciovat minimálně jedno takové setkání, ideálně samozřejmě ve spolupráci s vedením fakulty či jiným fakultním fórem. Setkání podle mě nemusí být masová a mohou být – a v tom může být i jejich výhoda – neformální a oproti diskuzím o podobě fakulty pak daleko komornější. Jejich smyslem má být přinášet zahraniční inspirace, společně promýšlet jednotlivá témata právní i obecné didaktiky, a to i s ohledem na proměnu našich studentů a technologických možností, a umožňovat sdílení zkušeností mezi učiteli PF UK, ke které myslím dochází méně, než by bylo žádoucí, a to zejména napříč jednotlivými katedrami.

6. Sekci ICT práva, kterou vede dr. Kučera, jsme věnovali veškerou možnou podporu (s rozšířením nabídky předmětů, přechodem na novou akreditaci, zapojení do SVOČ, zavedení samostatného modulu ICT práva i získání 2 doktorandů). Byl bych rád, aby tomu tak bylo i nadále, pokud vedení fakulty ve spolupráci s dr. Kučerou nenajdou lepší platformu pro působení sekce ICT práva na naší fakultě.

C. Finanční a personální situace

Do konce roku 2018 bylo Centrum spolufinancováno z Institucionálního plánu UK, jehož podporu na roky 2015–2018 získalo mezioborové centrum rozvoje právních dovedností. Následně jsme získali nový IP projekt na roky 2018–2020, který pokrýval jednak činnost koordinátorky odborných praxí, inovaci několika předmětů i rozličné aktivity sekce ICT práva, zejména pak ovšem přípravu předmětu Úvod do studia práva. Zavádění předmětu (příprava sylabu a výukových materiálů, výuka v pilotních ročnících apod.) bylo významně podpořeno také dary od partnerů fakulty (advokátních kanceláří), které se nám podařilo při shánění prostředků oslovit a získat pro podporu této fakultní činnosti (celkově se jednalo o 95 000 Kč). Z těchto prostředků byla financována i významná část externích lektorů tohoto povinného kurzu v roce 2020.

Od roku 2017 Centrum taktéž realizovalo evropský projekt Vzdělanější učitelé pro vzdělanější společnost v rámci grantového programu Operační program Praha – pól růstu ČR (cca 2,5 milionu Kč, hlavní řešitel dr. Urban) a podílelo se na administraci dalšího evropského projektu, a to Právníci pro společnost (OPVVV, cca 4,7 milionu Kč, který koordinovala dr. Honusková). Od roku 2020 realizujeme v rámci Norských fondů jako partner Ministerstva spravedlnosti projekt Zvyšování povědomí o judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a dalších mezinárodních závazcích ČR v oblasti lidských práv (3,5 milionu, hlavní řešitelka Mgr. Draslarová), který je zaměřen na podporu vzdělávacích aktivit v oblasti lidských práv a do kterého je zapojeno více fakultních pracovišť.

Zejména v návaznosti na akreditaci nového studijního programu, který stanovuje povinné absolvování odborné právní praxe i dovednostních předmětů a klade zvýšený důraz na moderní výukové metody a interaktivitu, dává podle nás stále větší smysl, aby hlavní náplň naší činnosti (výuka, péče o portfolio fakultních odborných praxí, nabídka metodické a didaktické podpory doktorandům i učitelům) byla financována z fakultního rozpočtu, k čemuž v současné době už zčásti dochází. Do budoucna bude ovšem podle našeho názoru třeba posílit zejména péči o fakultní odborné právní praxe, mají-li dosahovat kvality předpokládané standardy odborných právních praxí a být v dostatečném rozsahu k dispozici všem studentům, neboť současný úvazek koordinátorky ve výši 0,5 brzy přestane stačit. Podobnou péči, jakou věnujeme odborným praxím, bychom rádi věnovali i předmětům zahrnující simulační prvky. Stabilní finanční podporu taktéž nemají zajištěny didaktické a metodologické aktivity pro učitele a studenty doktorského programu, neboť ty byly až dosud hrazeny převážně z různých projektů.

O jiné druhy financování (ať už v rámci PF UK, nebo mimo ni) bychom i nadále rádi usilovali, nikoli ovšem pro zajištění základního provozu Centra, jak byl nastíněn výše. Chápeme ho jako nástroj dalšího rozvoje Centra (rozšiřování našeho týmu, pořádání akcí pro veřejnost v rámci plnění třetí role univerzity, zavádění nových předmětů). Jsme si vědomi toho, že řada našich aktivit (Úvod do studia práva, Street Law, nejrůznější odborné praxe) má nezanedbatelný fundraisingový potenciál, rádi proto budeme spolupracovat s fakultním fundraiserem i oddělením strategického rozvoje na externím financování.

Členky a členové Centra:

JUDr. Mgr. Michal Urban, Ph.D. – vedoucí

Mgr. Hana Draslarová – koordinátorka Úvodu do studia práva

Mgr. Viktor Hatina – tajemník

Mgr. Kristina Blažková – koordinátorka odborných praxí

JUDr. Zdeněk Kučera, Ph.D. – vedoucí sekce ICT práva

Kristýna Hrachovcová – sekretářka

Hostující profesor:

prof. Richard Grimes

Doktorandi v sekci ICT práva:

Mgr. Martin Samek

Mgr. Jana Soukupová

Na výuce předmětů spadající pod Centrum se dále podílejí:

prof. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M.

JUDr. Věra Honusková, Ph.D.

doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

doc. JUDr. Pavel Ondřejek, Ph.D.

JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.

JUDr. Simona Trávníčková, Ph.D.

JUDr. Jan Kudrna, Ph.D.
JUDr. Barbora Vráblová, Ph.D.
JUDr. Petra Zaydlar Hodysová
Mgr. Ing. Jaromír Novák
Mgr. Michaela Hermanová
Mgr. Martina Novotná
Mgr. Eliška Hronová
Mgr. Marek Zima

...a řada dalších externistů. Do výuky Úvodu do studia práva se dále zapojují doktorandi z většiny kateder (v roce 2020 se jednalo o 20 interních doktorandů z 11 různých kateder, v této celofakultní spolupráci bychom rádi pokračovali).

Jakkoli seznam lidí zapojených do činnosti Centra je relativně dlouhý a jde o lidi nepochybně úctyhodné, je třeba dodat, že převedeno na úvazky financované fakultou vládne Centrum aktuálně jen **úvazky ve výši 1,8** (+ sekretářkou na 0,5). Všichni ostatní jsou buď externisté na DPP/DPČ, působí na jiných fakultních pracovištích či jsou odměňováni z časově omezených projektů.

Závěrem

Na našich základních cílech, jak byly popsány v úvodu, se tedy nic zásadního nemění. I nadále se všem z nich chceme věnovat, jakkoli v druhé „trojletce“ na vyšší úrovni a profesionálněji než dosud. Oproti stavu před třemi lety zajišťujeme povinný předmět, působí na našem Centru fakultou podporovaná koordinátorka odborných praxí, základní náležitosti odborných praxí jsou obsaženy ve standardech odborných právních praxí, o žádoucích metodách výuky mluví nová akreditace, dobře funguje spolupráce s garantem studijního programu. Máme zřetelně vymezeny role, kdo se čemu na Centru věnuje, každotýdenní schůzky, pravidelná strategická plánování a relativně podrobný strategický záměr na pět let dopředu.

Právě proto, že Centrum podle mne dobře funguje, má jasně popsané své cíle, postupně se stabilizuje jeho personální složení a přispívá k naplňování studijního programu v intencích, které stanovuje vedení fakulty, dává mi smysl, abych pokračoval ve vedení Centra i v následujících třech letech. Jsem samozřejmě připraven o všech výše uvedených tezích diskutovat.

Praha 24. 2. 2021

JUDr. Mgr. Michal Urban, Ph.D.

Příloha: Předměty centra právních dovedností

<i>kód</i>	<i>název</i>	<i>semestr</i>
HPOP0000	Úvod do studia práva	zimní
HDPV0001	Úvod do účasti na soudních jednáních	oba
HDPV0002	Teorie a praxe simulovaných soudů	oba
HDPV0012	Simulace v oblasti uprchlického a migračního práva	oba
HDPV0017	Úvod do simulovaných soudů v kontextu lidských práv	oba
HDPV0102	Právní psaní	letní
HDPV0132	Simulovaný soud z mezinárodního azylového práva	letní
HDPV0135	Právo informačních a komunikačních technologií – soukromoprávní	zimní
HDPV0136	Právo informačních a komunikačních technologií – veřejnoprávní	letní
HDPV0137	Právo nových technologií	letní
HDPV0142	Ochrana lidských práv v teorii i praxi I	zimní
HXPV0001	Letní právní praxe na soudech I	letní
HXPV0002	Letní právní praxe na soudech II	letní
HXPV0008	Právní praxe na Ministerstvu vnitra I	zimní
HXPV0009	Právní praxe na Ministerstvu vnitra II	letní
HXPV0012	Právní praxe v Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	oba
HXPV0013	Právní praxe na Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových	oba
HXPV0016	Právní praxe na úřadech městských částí v Praze či Magistrátu HMP	oba
HXPV0017	Právní praxe v oblasti práva ICT	oba
HXPV0021	Právní praxe v advokátních kancelářích se zaměřením na migrační právo	oba
HXPV0022	Praxe v elektronické právní poradně	oba
HXPV0025	Právní praxe na středních školách – kurzy spotřebitelské gramotnosti (Street Law)	letní
HXPV0026	Právní praxe na středních školách I (Street Law)	oba
HXPV0027	Právní praxe na středních školách II (Street Law)	oba
HXPV0028	Street Law pro pokročilé	oba
HXPV0030	Právní praxe v oblasti zdravotnického práva	oba
HXPV0032	Právní praxe v oblasti ochrany lidských práv	oba
HXPV0033	Právní praxe na Ministerstvu obrany	oba
HXPV0035	Ochrana lidských práv v teorii i praxi II	letní

HV1480	Ochrana lidských práv v teorii i praxi I	zimní
HV1485	Ochrana lidských práv v teorii i praxi II	letní
HV1490	Odborná praxe - praxe na Ministerstvu vnitra ČR I.	zimní
HV1585	Odborná praxe - kurzy spotřebitelské gramotnosti (Street Law)	letní
HV1610	Simulovaný soud z mezinárodního azylového práva	letní
HV1890	Odborná praxe - praxe na Ministerstvu vnitra ČR II.	letní
HV2024	Odborná praxe - praxe na úřadech městských částí v Praze či Magistrátu HMP	oba
HV2044	Odborná praxe - praxe na středních školách III. (Street Law)	oba
HV2045	Odborná praxe - praxe na Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových	oba
HV2088	Právo informačních a komunikačních technologií I	zimní
HV2089	Právo informačních a komunikačních technologií II	letní
HV3025	Letní praxe I.	letní
HV3026	Letní praxe II.	letní
HV3050	Právní psaní	letní
HV3608	Odborná praxe - praxe v elektronické právní poradně	oba
HV3705	Odborná praxe - návštěvy soudních jednání	oba
HV3718	Simulovaná Rada Evropské unie	letní
HV3821	Odborná praxe – praxe v advokátních kancelářích se zaměřením na migrační právo	oba
HV3822	Odborná praxe – praxe v Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	oba
HV3823	Simulace v oblasti uprchlického a migračního práva	oba
HV3824	Odborná praxe – praxe v oblasti práva ICT	oba
HV3825	Právo nových technologií	letní
HV3911	Odborná praxe – praxe v oblasti ochrany lidských práv	oba
HV3912	Odborná praxe – praxe v oblasti zdravotnického práva	oba
HV3933	Odborná praxe – praxe na Ministerstvu obrany	oba
HV4012	Právo elektronických komunikací	zimní
HV4014	Odborná praxe – praxe ve Státním ústavu pro kontrolu léčiv	oba
HD119	Akademické psaní [Ph.D.]	oba